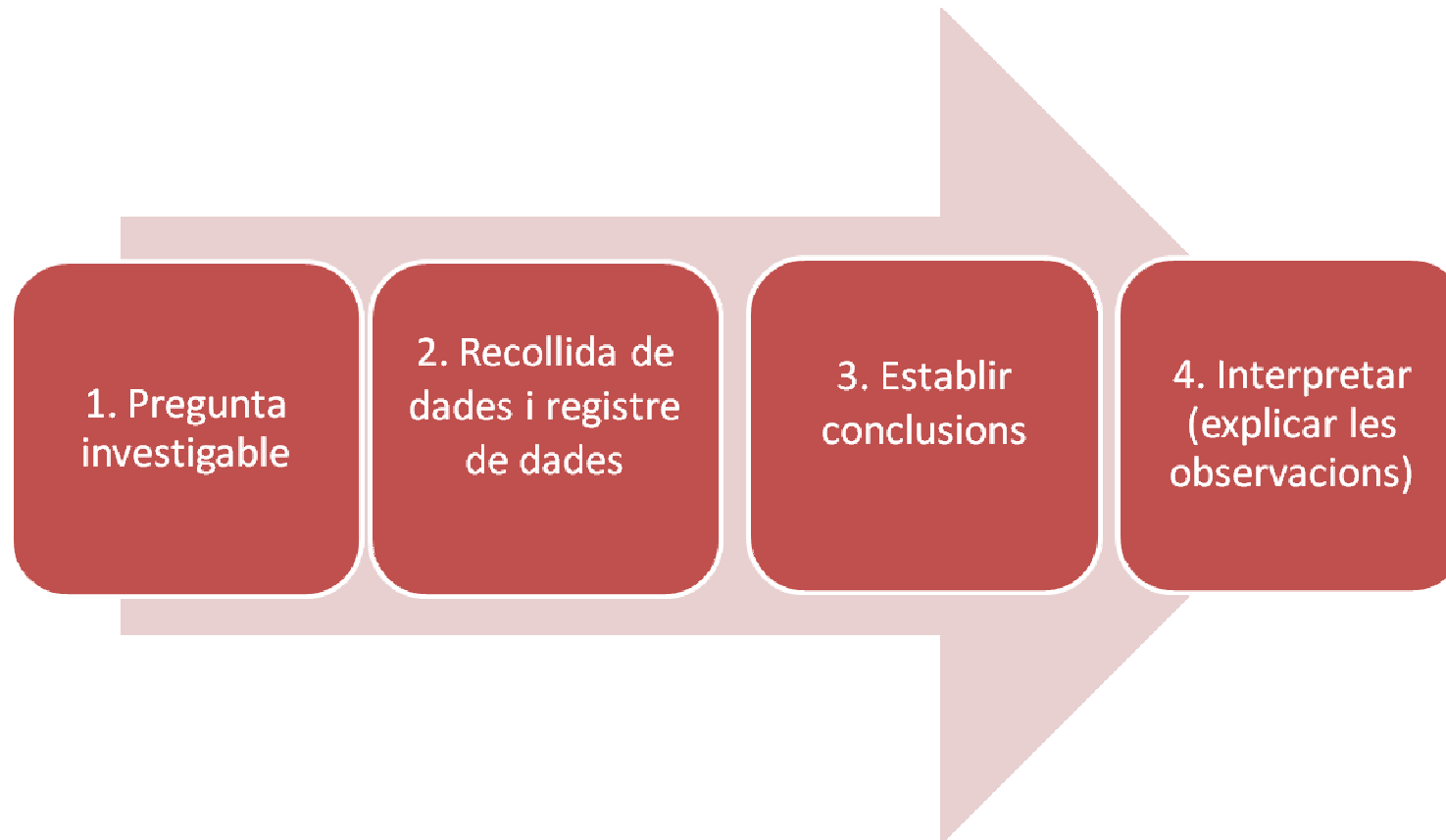

Investigació sobre el comportament animal

Àrea de Didàctica de les Ciències
Departament de Didàctica de les Arts i les Ciències

Objectiu: Dissenyar una investigació sobre un determinat aspecte del comportament d'un animal (grills).

1. Pregunta investigable

Temes	Preguntes
Reacció a un estímul o estudis de preferències	<ul style="list-style-type: none"> • Quin tipus d'aliment prefereixen els [animal]? • Els cucs de terra prefereixen un ambient sec o un ambient humit? • Els [animal] reaccionen al soroll? • Els [animal] tenen una preferència pel color del seu entorn?
Comparar conductes específiques en diferents tipus d'individus (joves/adults; ♂/♀)	<ul style="list-style-type: none"> • Quins salten més amunt, els mascles o les femelles? • Els grills joves són més actius o menys quan hi ha altres grills al mateix territori? • Els grills fan grups del mateix sexe o es barregen entre ells?
Comparar conductes en diferents condicions	<ul style="list-style-type: none"> • Els grills canten més si l'ambient és càlid o si l'ambient és fred? • Els grills canten més quan hi ha nens o quan estan sols? • Es mouen més de dia o de nit? • La mida del terrari afecta a l'agressivitat de [animal]?
Estudiar una determina conducta <i>Cerca d'aliment</i> <i>Defensa del territori</i> <i>Aparellament</i> <i>Cura de les cries</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Com actua el [animal] quan es disposa a buscar aliment? • Quines conductes mostra [animal] per defensar el territori? • Com actuen els mascles per atreure les femelles? • Què fan els adults per tenir cura de les cries?

2. Recollida de
dades i registre
de dades

1. Disseny Experimental amb control de variables
2. Etograma (mostreig conducta-temps)
3. Mostreig posició temps
4. Altres dissenys

1. Disseny experimental amb control de variables

Quan el problema és establir la relació entre dues variables.

Per exemple: *Com afecta [variable independent] a la [variable dependent]?*

Els cucs de terra, prefereixen ambients humits o secs?

Què canviarem? (variable independent)	Què observarem o mesurarem? (variable dependent)	Què no podem modificar? (variables de control)
Humitat	Localització de l'animal	Tipus d'animal, dia i hora de l'observació, temperatura ambient....
Com ho farem?	Com ho farem?	Com ho farem?
Col·loquem cotó humit a un extrem del tub on tenim el cuc de terra i col·loquem cotó sense humitejar a l'altre extrem	Deixarem passar una estona (10') i mirarem observarem a on s'han dirigit els cucs.	Sempre farem servir cucs i farem les observacions en unes mateixes condicions.

2. Etograma (mostreig de **conductes/temps**)

Hora d'inici: _____
 Hora final: _____

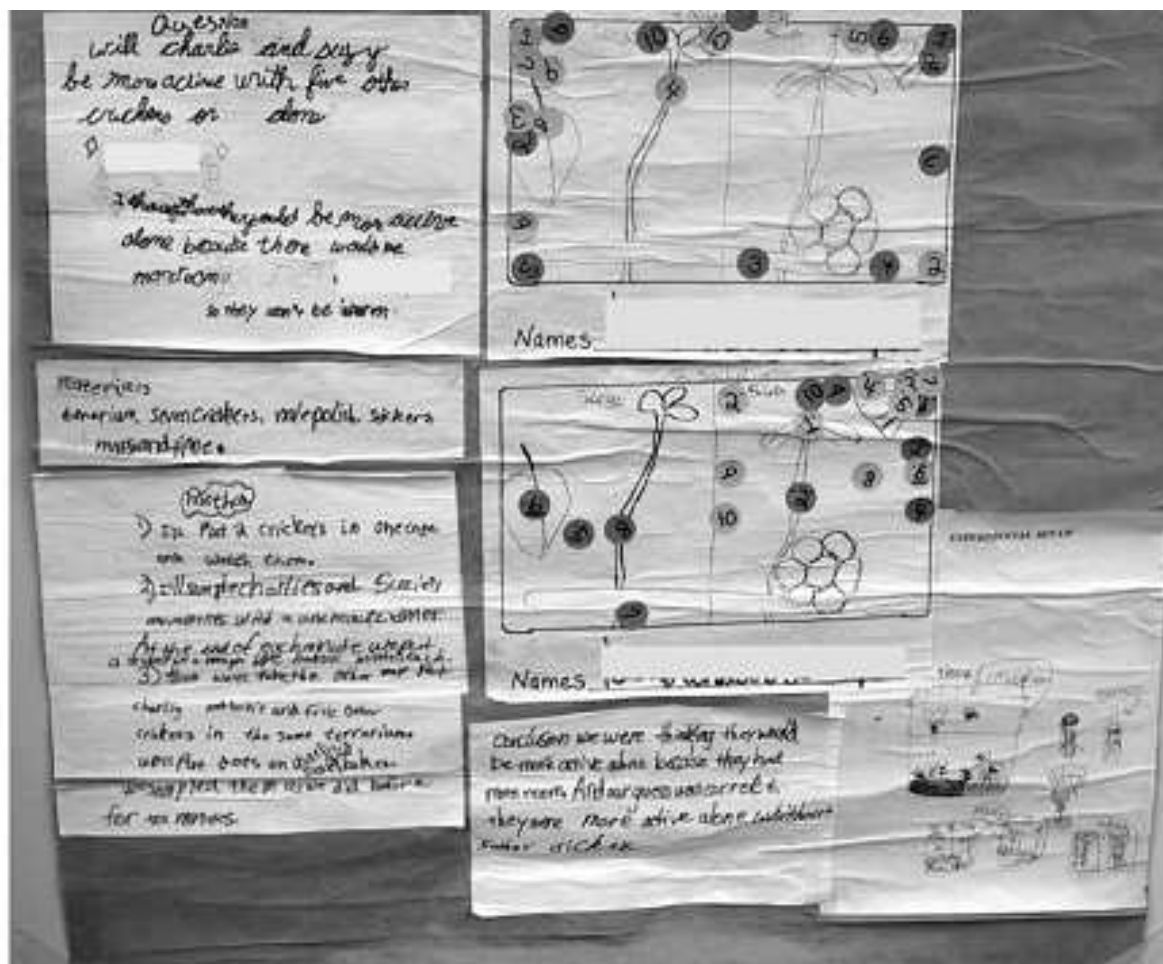
Nom del primat observa: _____
 Data: _____

			MINUTS																	
CONDUCTES	LOCOMOCIÓ	SALTAR																		
		CAMINAR																		
		4 POTES																		
		LA CORDA																		
		CORRER																		
	TREPAR																			
	POSICIONAL	DESCANS																		
		TOMBAT																		
		ASSEGUT																		
		DORMIR																		
	MANTENIMENT	ESPUÇAR																		
		RASCAR																		
		MENJAR																		
		BEURE																		
	EXPRESSIONS	BADALLAR																		
		OBSERVAR																		
	INTERACCIONS	JUGAR																		
		EMPAITAR																		
		COLPEJAR																		

Temp (arrow pointing to MINUTS)

Conductes (arrow pointing to the conduct categories)

3. Mostreig de posició/temps

4. Altres dissenys experimentals

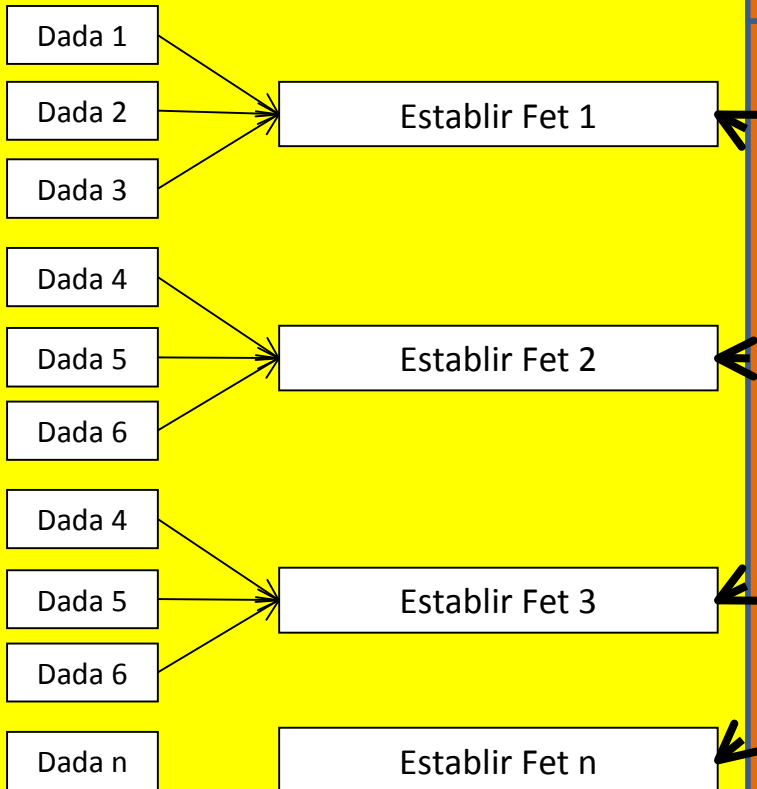

3. Establir
conclusions

Àmbit de les dades i els fets

Preguntes de descripció (Preguntes del què)

Usem les dades com a evidència per establir un fet

Escrivim: El fet en base a l'evidència

El sucre es dissol més en aigua calenta, perquè hem observat que amb la mateixa quantitat de sucre i la mateixa quantitat d'aigua, el sucre es dissolia quan l'aigua estava a 80graus i no quan estava a 22 graus

Àmbit de les idees i explicacions

Preguntes de d'explicació (Preguntes del per què)

Usem els fets com a evidències per construir una explicació o per posar a prova una explicació, a través dels models.

Explicació causal

Escrivim: L'explicació en base a l'evidència

Com ajudar a escriure correctament les conclusions d'una experimentació

a) La mestra recorda la pregunta investigable inicial, que era “com afecta la reducció de l'espai a l'agressivitat de les aranyes?”

b) Proposa una resposta general: els nens diuen: “les aranyes es barallen més”. En aquest moment la mestra pot indicar que una manera de començar a respondre és usar algunes paraules que apareixen a la pregunta. Pot escriure un exemple a la pissarra: “Quan fem l'espai més petit, les aranyes es tornen més agressives”.

c) Assenyala que la conclusió estarà més ben escrita si l'acompanyen amb evidències obtingudes a la investigació que han fet (a partir de les dades que tenen registrades a la llibreta de ciències). Escriu “per exemple” i explica que aquest terme servirà per introduir les evidències o les dades que han obtingut. Indica que les dades que apareixen en una conclusió només són una mostra, i que no se solen incloure valors estranys o inconsistents amb la resta de dades.

d) Demana algunes dades als diferents grups i les aprofita per ensenyar un model de conclusió, que seria: “*per exemple*, en un terrari de 100cm² hi ha hagut 10 trobades agressives”. La mestra **introdueix possibles termes de contrast o d'oposició**, com ara “però”, “en canvi”, i explica que per remarcar el contrast es pot afegir “només”. Posa un exemple a partir de les dades obtingudes: “*en canvi*, en un terrari de 600cm² *només* hi ha hagut 2 trobades agressives”.

Com ajudar a escriure correctament les conclusions d'una experimentació (continuació)

a) La mestra explica que **usant només aquestes dades ja n'hi ha prou per poder fer una afirmació**. Explica la utilitat d'estructures com “per això podem afirmar que..” o “així doncs, podem afirmar que...” que serveixin per donar inici a l'afirmació que sempre es formularà de manera general, sense usar dades concretes (com ara: quan més/menys... més/menys). Acaba d'escriure l'exemple: “*per això, podem afirmar que quan més petita és la superfície del terrari, més trobades agressives hi ha entre les aranyes*”.

a) L'**escrit complet** quedaria de la següent manera: *Com afecta la reducció de l'espai a l'agressivitat de les aranyes? **Quan** fem l'espai més petit, les aranyes es tornen més agressives. **Per exemple**, en un terrari de 100cm² hi ha hagut 10 trobades agressives, **en canvi** en un terrari de 600cm² només hi ha hagut 2 trobades agressives. **Per això, podem afirmar que** quan més petita és la superfície del terrari, més trobades agressives hi ha entre les aranyes”.*

un exemple

<http://www.youtube.com/watch?v=r54e4WFoX5Q&feature=youtu.be>

<http://mon.uvic.cat/femciencia/>